

ABONAMENTUL

Pe un an 24 Cor.
Pe jumătate an 12
Pe 1 lună 2
Nrul de Duminecă pe un an 4 Cor.
Pentru România și America 10 Cor.

Pentru România și străinătate nrul de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA și ADMINISTRATIA
Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la admnistratie.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Vaida și Justh.

(*) Noi — și așa credem: toți românii — nu înțelegem, ca prin trimiterea chestiei Vaida la comisia de imunitate energicul deputat este obligat să aștepte și să nu meargă la ședințele dietei până ce nu-l vor invita onorabili din comisie. Chiar dacă am fi crezut altfel, după cele petrecute în ședința de ieri a parlamentului ar trebui să ne schimbăm părerea.

Nu mai suferă îndoială: Justh a fost perfect înțeles cu ceata nemernicilor cari au dat năvală Vinerii trecută asupra deputatului Vaida. Asta se vede din felul cum el a răspuns deputatului Maniu.

Mai este însă ceva la mijloc, o dovadă și mai nediscutabilă: ziarele kossuthiste de azi publică o declarație a lui Justh. El spune că deputații naționaliști da, i-au adus la cunoștință hotărîrea lui Vaida de a se prezenta la ședință. El a răspuns că Vaida are acest drept (ce marinos prezident: par'că e discutabil acest drept!) dar l-ar consilia, totuși, să nu vină până la — toamnă. Afirmă că așa ar fi și rămas vorba, iar nu cum spun naționaliștii: că a doua zi, Vinerii Vaida să vină la ședință. Cineva și minte deci și Justh grăbește să declare că orice ar afirma naționaliștii, adevărul e așa cum îl spune dânsul!

Să admitem că mint deputații români ceeace nu credem.

Și atunci ne întrebăm:

Oare într-o țară și la un popor cu sentiment pentru constituție și cu respect pentru legi, ar mai putea să stea o singură zi în fotoliul său un prezident care astfel vorbește și care astfel înțelege imunitatea deputatului, dreptul pe care și-l dă mandatul și datoria ce trebuie să-și îndeplinești? Dar în felul acesta oricare deputat neplăcut guvernului și majorității ar putea fi izgonit din dietă. Unde este atunci dreptul suveran al poporului și ce s'a ales din reprezentanța națională? Cinci-șase scandalagii ordinari, înțelegi cu guvernul ori cu prezidentul, întotdeauna ar putea paraliza, ba chiar desființa, dreptul unui cerc, ori chiar al unui popor, de a trimite în dietă pe cine vrea!

În ce hal de ticăloșie este presa maghiară și cum obștea lor a pierdut orice simț constituțional, se poate vedea din faptul, că publică declarația lui Justh fără cel mai mic comentariu, cu bucurie chiar. Nu se află un singur ziar care să observe că aprobând purtarea prezidentului, consfințești desființarea celui mai cardinal principiu parlamentar!

Dar în felul acesta Justh putea să spună că Vaida să meargă în parlament numai în toamna anului viitor, căci până atunci nici Somogyi, nici Nagy Gyurka nu se potol-

lesc. Putea emite părerea că peste tot, Vaida ar face bine să nu mai meargă la dietă... Apponyi încă în Aprilie îl invitase să depună mandatul!... *De când însă părerea unui adversar politic poate înlocui legile și regulamentele existente?*

Mișelia kossuthistă e cu sprincene. Ea trebuie să revolte pe orice om cu simț și cugetare politică.

A surprins până și pe contele Andrassy, ministrul de interne, care — după cum ne relatează tot ziarele maghiare, iată ce a zis ieri pe coridorul dietei:

— »Ori cât ar fi păcătuit Vaida, păcatul acesta nu-i poate lua dreptul de a se prezenta în dietă. Cu atât mai puțin nu-l poate lua, cu cât însuș regulamentul dietei deadreptul îl obligă pe deputat să ia parte la ședințe și sancționează pedeapsă dacă deputatul lipsește vreme mai îndelungată dela ședințe. E de neînțeles a ridica la valoare în parlament puterea brutală. Prin asta dăm pildă și indicăm cale dușmanilor noștri. Este de neînchipuit îndeosebi, ca tocmai noi, cari accentuăm într'una sfîntenia libertății, a constituției și a regulamentului camerei, să introducem în parlament dreptul pumnului. Din parte-mi voi vota negreșit în cazul dat că s'a violat dreptul de imunitate al lui Alexandru Vaida. Nu pot face altceva, pentru că nu-mi pot închipui o mai flagrantă violare a dreptului de imunitate«.

O mai strașnică osândă a mișeliei întâmplă nimeni nu a dat. Strânsura kossuthistă nu simte însă palma, ci continuă a înjura pe Vaida și amenință întreg partidul național.

Sperăm însă, că deputații noștri înțeleg toți importanța momentului, înțeleg, că potrivit atitudinea lor părerii lui Justh, ori a o face atârnatore de hotărîrea ce va aduce-o comisia de imunitate și chiar majoritatea kossuthistă stăpână pe dietă, ar însemna să abdice la cel mai cardinal drept al lor, ar însemna să abdice la un drept pe care îl avem ca cetățeni ai patriei și ca neam!

Să nu mai aștepte deci nimeni hotărîrea comisiei parlamentare, mai ales că aceea nu poate importa decât singur un fapt petrecut: orgia de Vinerii! Vaida are drept să meargă în parlament, Vaida e dator să reprezinte acolo țara, lui Vaida chiar acum alegătorii i-au manifestat încredere și dragoste. Vaida să meargă neîntârziat la ședință, căci nu se mai poate invoca, nu știm de unde am mai putea forța un singur argument, care să-l oprească de a reîntra în parlament...

Poate îl vor scoate iar afară.

S'o vedem și pe asta. Pe ei și neamul lor și-l fac de răs.

Poate se va da ș'un pumn ori ghionturi.

Nu face nimic, căci mai bine să se spargă și capete, decât să se nască în poporul românesc bănuiala, că cei mai aleși fii ai săi n'au curaj când ajung la strâmtoare!

Ședințele camerei, începând cu ziua de Mercuri, se vor prelungi cu o oră, ținând șadără până la orele 3. Aceasta, precum am mai spus, pentru că vor lua cuvântul mulți croați la proiectele despre C. F.

Jurământul nouilor consilieri intimi a avut loc ieri la 9 ore a. m. în palatul din Buda. S'a observat următorul șir: prințul Eszterházy Miklós, miniștrii Kossuth, Jekelfalussy, contele Zichy, Iosipovich și Günther, Justh, președintele camerei, contele Nákó, guvernorul orașului Fiume, contele Andrassy Sándor, dr. Párvy, episcop, baronul Wesselényi custode de coroană, Rakovszky și Návay, vice-președinții camerei, contele Eszterházy M. Moritz, contele Majláth Gy. și contele Jankovich Aladár. Jurământul l-au depus cu toții împreună în limba latină. A fost de față și baronul Aehrenthal, ministrul de externe, precum și contele Apponyi Lajos, mareșalul de curte. Formula jurământului a citit-o consilierul de curte Berger. După jurământ regele i-a primit separat pe fiecare în audiență.

— Presa mare străină împotriva ungarilor. Dupăcum era de prevăzut, marea presă europeană scrie cu indignare despre selbăticiile comise Vinerii în dieta ungară împotriva deputatului dr. Al. Vaida.

»Vaterland«, care când cu primul scandal se pronunțase contra lui Vaida, îi ia de data asta apărarea cu multă căldură. Ziarul spune că nici nu e de mirare că asemenea lucruri se petrec în camera ungară din care fac parte tot soiul de defraudatori.

»Volksblatt« are un articol intitulat »Politica de huni« în care acuză pe Wekerle și pe guvern pentru scandalul de Vinerii. Ziarul mai publică o declarație pe care deputatul Vaida a făcut-o unui ziarist cum că nu se va lăsa terorizat și că va continua să apară în parlament în virtutea drepturilor și obligațiilor sale.

»Arbeiter-Zeitung« organul socialiștilor publică un articol de fond intitulat »Ședință solemnă« în care critică cu asprime parlamentul ungar. Articolul sfârșește spunând că din toate punctele de vedere Wekerle este de condamnat pentru acest scandal.

»Deutsche Zeitung« spune că scandalul este opera guvernului, care înțelege să onoreze în acest fel jubileul încoronării.

Ziarul cere dizolvarea parlamentului ungar care s'a arătat nedemn și nu respectă cele mai înalte legiferări și drepturi acordate în numele împăratului.

»Neue Freie Presse« descriind scandalul se siltește să rămâie obiectiv. Cu toate acestea nu poate evita epifetele de sălbăticie și scandalul nerușinat.

De asemenea au lungi articole ziarele »Allgemeine Zeitung«, »Extrablatt«, »Die Zeit«, toate blamând parlamentul unguresc.

Pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hoteluri, fabrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școale, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e ceea-ce se poate face cu gazul Benoid. Flacăra ce corespunde la 50 lumini costă pe oră numai 1-6 filleri.

Telefon 561.

Telefon 561.

**Magyar Benoid-gáz
Részvénytársaság.**

Arad, Pécskai-ut 13|14.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străinătate. Nenumărate premieri. Cei interesați primesc deslușiri detaliate.

Prospect gratuit, fără nici un contract.

Ziarul »Die Zeit« spune între altele că oricât de calm ar fi cineva, nu poate rămânea liniștit descriind asemenea fapte scandaloase.

*

Regele pleacă din Budapesta. Faptul, că jubileul încoronării a fost atât de rece și s'a restrâns numai la partea oficială, l'a indispus grozav de mult pe regele, astfel încât s'a decis să plece la Viena deja azi, în loc să petreacă la Budapesta opt zile, după cum intenționa.

Răceala, cu care a fost întâmpinat peste tot în zilele de 7 Iunie, l-a supărat foarte mult pe bătrânul rege. Deja în ajunul jubileului seara a trebuit să constate, că în Pesta numai un singur palat a fost luminat, palatul Gresham, unde locuiește ministrul Kossuth. Apoi în ziua de 8 Iunie în drumul dela palat la biserica Matia a fost lume puțină de tot, mai mult de curioși, cari nu se vedeau de loc însuflețiți la apariția regelui.

A fost apoi surprins de tot neplăcut regele Duminecă când mergea la deschiderea Muzeului Agriculturii, văzând, că Andrásy-ut-ul e liniștit ca totdeauna.

Astfel în iubita sa capitală ungară numai iubire și simpatie nu a întâmpinat regele și de aceea s'a hotărât să plece atât de fără veste la Viena.

*

Pragmatica de serviciu a funcționarilor camerei va fi desbătută astăzi în comisiunea economică a dietei. Dela această ședință depinde, că funcționarii camerei vor primi, ori nu, o pragmatică de serviciu pusă pe baze moderne. Plusul speșelor preliminate spre acest scop e de 64 mii cor. Corpul acestor funcționari nu va fi privit ca al statului, ci ca al reprezentanței naționale. Cu privire la speșe se afirmă, că președintele camerei Justh și ministrul Wekerle au căzut de acord.

*

Deputații croați și proiectele lui Kossuth. Deputații croați, delegați pentru camera ungară, cari au petrecut zilele de Sâmbătă și Duminecă la Zagreb, s'au înapoiat în număr complet la Budapesta, ca să ia parte la desbaterile din dietă. Toți,

cari au fost întrebați în chestia proiectelor lui Kossuth, au răspuns, că nu vor abdice de punctul de vedere croat cunoscut, sub nici o condițiune.

*

Pentru adnexarea Dalmației de Ungaria s'a pornit acțiune în cercurile maghiare.

*

Rușinea pe care i-a adus-o pe cap ministrului Kossuth meșterul de croitorie Lipschitz, încă tot nu s'a spălat. Kossuth și acum simte remușcări de conștiință în urma imprudenței sale, de a-și mărturisi atât de spontan antidemocratismul cel mai vehement. De aceea ziarele coaliției mereu aduc informații despre deputații de »mici industriași«, anume comandate, să-l preamărească pe marele ministru »democrat«. Zilnic i-se furnizează astfel »satisfacție«, față cu bădăranii Lipschitz, Pócza, Varga, etc.

*

Deschiderea Muzeului Agriculturii. Noul Muzeu al Agriculturii, construit pe insula Széchenyi din pădurița Budapestei a fost deschis Duminecă după prânz din partea regelui, în prezența unui public numărös, fiind de față toți miniștrii maghiari, precum și ministrul comun al externelor, baronul Aehrenthal. A vorbit ministrul Darányi, rugând pe regele, să deschidă muzeul.

Majestatea Sa regele a răspuns în următorul mod:

»Am venit cu plăcere la această serbare, pentru-că văd cu bucurie, că așezarea stabilă a Muzeului Agriculturii a succes să se asigureze în mod atât de demn și de cu scop.

Dau expresie speranței, că și acest muzeu va fi un mijloc al înfloririi agriculturii maghiare, de care port atâta grije și a cărei promovare îmi este între gândurile de frunte de domnitor.

Cerând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra muzeului, prin aceasta îl declar deschis.

Pe urmă regele a privit muzeul însoțit de ministrul Darányi și de suita sa.

*

Partidul independist din Magyar-Kanizsa a adresat un manifest către Kossuth în chestia

independenței economice a Ungariei, cerând următoarele:

Partidul independist să declare

1. că în chestia transacțiunii nu primește nici o altă rezolvare, decât ca în senzul contractului care iese acuma din vigoare, în cel mai scurt timp să se înființeze teritoriul vamal maghiar independent; și

2. că nu primește nici un compromis cu privire la înființarea băncii naționale maghiare dependente, ci după expirarea concesiunii Băncii austro-ungare așteaptă dela guvern înființarea menținută a băncii naționale maghiare.

3. Dacă însă actualul guvern național n'ar putea realiza nici aceste puncte, baze pe lege, ale programului independist așteaptă, ca iubii conducători să se retragă din guvern și să nu se angajeze sub nici o împrejurare la urita chemare de a susține și pe mai departe teritoriul vamal comun și banca comună.

4. Partidul independist să decidă, că membrilor lui nu mai votează nici o dare și nici un recrut până nu se înregistrează în lege garanțiile constituționale necesare.

Ce zice la aceasta Kossuth și Apponyi iar cei din Canija știu oare, că giasul lor sună în pustiu!?

Un proces monstru.

— Corespondență particulară a »Tribunei«. —

41 români dați în judecată pentru naționalism. — Dr. D. Lascu între ei. — Pertractarea dela 17 Iunie. — Remonstrație respinsă.

Oradea-mare, 10 Iunie.

La ultimele alegeri dintre toți bihoreni, singuri românii din cercul Ugra s'au purtat așa, încât numai laudă li-se cuvine. Desigur, nici ceilalți, din alte cercuri, nu sunt mai slabi români, dar nicăiri nu s'a lucrat și nu s'a agitat cu mai mare căldură și mai cu sfânt fanatism, ca în cercul Ugra, unde candidatul dr. D. Lascu zi și noapte a fost tot între ei, ținând adunări, mergând pe la casele lor, agitând și îmbărbătând.

În ziua de alegere s'a și văzut un lucru ce nu s'a întâmplat de mult în Bihor: alegătorii români, afară de rătăcii și seduși din Micherechiu, toți, din întreg cercul, au

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

O cunoștință din cupeu.

Schiță tradusă de Letiția Popescu.

»Conducător, un cupeu de nefumători, până la Berlin!«

»Poftiți și vă urcați aici domnișoară. În cupeul acesta de dame, sunt numai două persoane.«

»Doamne ferește, nu! n'aveți nici unul liber pentru nefumători?«

Conducătorul privi zimbând pe mica și energica damă apoi deschise un cupeu pentru nefumători zicând: »Poftiți aici!«

Un domn, cu palăria de panama trasă pe ochi ședea singur într'un colț. Dama își aranjă lucrurile, închise cu precauție ușa cupeului, apoi respiră ușurată făcându-și loc comod. Câtva timp se mai uită timid afară. Abia se puse trenul în mișcare scoase din buzunar un pachet cu bomboane și începu să le ronție cu mare mulțumire sufletească, una după alta.

Domnul din colț privea curios mica și delicata figură. »Foarte cu chic« murmură el admirându-i piciorușele ascunse în ghetete elegante.

»Aș dori să-i văd odată fața«, se gândi. Completzanta îmi întoarce însă spatele, fără jenă. Nici cu femeii să nu-ți faci de lucru? Ce pasiuni va mai avea oare? Sper că vom rămânea singuri.«

Tinăra domnișoară încă tot mănca bomboane. Se vede că-i plăcea specialitatea aceasta de dul-

cețuri. Scoase apoi din buzunar un notiț, în care își făcu niște însemnări. Apoi obosită își lăsă capul pe perini. În momentul acela, fără să observe, îi căzu batista. Necunoscutul bucurându-se că are acum un pretext sub care să se poată apropia de ea, ridică repede batista predându-i-o cu cuvântul: »d-șoară, v'ați pierdut batista.«

Mirată își întoarse capul, îl măsură de sus până jos, apoi luă batista, zicând afectată: »Mulțumesc, d-le!«

Imediat își schimbă poziția așezându-se mai drept.

»Interesant om«, își zise ea privindu-l pe furiș. »E încântătoare«, se gândi străinul, »numai are prea mulți pistrii.«

Deodată fu trezit din vis de drăgălașa tinăra, simțind că pe față îi curg niște picuri de apă, sări spăriată și uitându-se la pachetul ei, strigă cu tristețe: »Vai, odicolonul meu!«

Străinul într'un moment fu lângă ea și îi luă geamantanul jos.

»Ești prea bun domnul meu. În grabă mi-am împachetat așa de rău lucrurile, acum desigur s'a pătat totul în geamantan.«

»Eau de Cologne nu pătează, d-șoară. Desfaceți curelele și vom întinde toate hainele aici în cupeu să se uște. Sper că nu va veni nime aici!«

Ea deschise geamantanul scoase toate mărunțișurile din ele și șterse petele cu batista.

»Imi permițezi să vă ajut d-șoară?«

Ea privindu-l șiret, răspunse: »Dar oare te vei pricepe la asta?«

»Cum nu? Un om însurat se pricepe la lucrurile de astea.«

»Însurat?« murmură ea desiluzionată și îl privi peste umăr. »Nu areți a om însurat« zise ea răzând; unde ți-e inelul de cununie?«

Străinul se uită și el încurcat la mână. Parcă s'ar gândi unde l'a lăsat, apoi deodată zise: »Mii de draci, l-am uitat în hotel.«

»Na, na«, îl amenința ea, »să știi că asta înseamnă rău. Ești superstițios?«

»Doar nu-mi va fi fugit nevasta«, răspunse el răzând.

»Cum am făcut eu« strigă dama vială.

»Ați fugit dela bărbatul d-voastră?«

»Da« aprobă ea serioasă, »am fugit dela bărbatul meu și doi copii.«

»Așaaa?« zise el mirat, dar inelul d-voastră unde?«

»L-am aruncat azi dimineață la picioarele bărbatului meu.«

»Ce drăcșor« zise el aparte. »Și acum desigur mergeți la părinții d-voastră.«

»Doamne ferește! Merg la Berlin, să mă distrag.«

»Nu vă pare rău de bieții copii, d-nă?«

»Se vor mângâia ei cu tatăl lor.«

»Străinul o privi tăcut. N'are inimă, trebuie să fie vre-o cântăreață sau actriță.«

În decursul gândului acesta scoase din geantă o sticlută cu parfum care i-o întinse cu cuvintele: »Dați-mi voie să v'o ofer în locul celei sparte. Se uită mirată la sticlută, apoi îl privi peste umeri, gândind: »Un voyageur simplu.«

»De sigur călătoriți ca reprezentantul vreunei parfumerii?« îl întrebă.

votat pentru candidatul național dr. D. Lascu.

Au luptat cu o bravură demnă de toată lauda. Văzându-i așa disciplinați și entuziaști, cei din administrație și kossuthiștii rabiți, le-au și căutat toată ziua pricină, doar-doar îi va înverșună și-i va scoate din răbdări să comită fie măcar o cât de neînsemnată abatere ce ar da prilej jandarmilor să intervină și să sloboadă gloanțe între ei... Să-i înfrice astfel pentru totdeauna.

Ei au considerat însă ziua de alegere drept zi de sărbătoare. Nu s'au dat la acte volnice. După alegere au respins însă un mișlesc atac, provocându-se astfel o mică încăierare.

Atâta le-a fost însă destul kossuthiștilor pentruca în presa lor să înspăimânte lumea cu minciuni despre »teroarea și sălbătăcia valahă«, iar procurorului și stăpânirii un prilej binevenit (căutat chiar!) pentru a pune la cale un proces monstru contra hoților de păgubași.

Pe Luni 17 Iunie 41 români sunt chemați înaintea tribunalului din Oradia, pentru agitațiuni și bătăi electorale.

Zile multe, poate chiar săptămâni, nu numai cel 41 acuzați, dar și număroși martori vor trebui să-și lase munca urgentă din câmp și să stea la pertractare.

Dr. D. Lascu a făcut o rugare, cerând, în numele țaranilor improcesuați, ca procesul să fie amânat pentru mai târziu, când oamenii nu sunt așa de mult cuprinși cu munca de câmp. Rugarea a fost însă respinsă și astfel procesul se va ține.

Dr. Lascu este acum în Budapesta, unde a intervenit la clubul național, ca acesta să trimită pe deputați advocații să apere pe frații cari au ajuns dați în judecată pentru bărbăția dovedită în lupta națională. Credem că onoratul club va și trimite la Oradea câțiva deputați. Să vadă poporul, că fruntașii nu-l lasă la strâmtoare și în năcaz. Numai astfel se poate ține în popor trează dragostea pentru cele naționale.

Din România.

Sălbătăciile din dieta ungară, săvârșite asupra deputatului dr. A. Vaida, au făcut aici o impresie penibilă. De multe i-am crezut capabili pe unguri, de asta însă nu. Rapoartele sosite despre acest scandal au fost cetite cu adâncă indignare.

Presa engleză și presa germană.

Cu prilejul vizitei, pe care ziaristii englezi au făcut-o germanilor când s'a putut dovedi stima, de care se bucură presa engleză în ochii publicului cult din toate țările și mai ales din Germania, s'a vorbit foarte mult de presa engleză, de rolul presei în general.

E interesant a se ști, care e adevărata putere a presei în Anglia și care e rolul presei în Germania.

Englittera e una dintre țările în cari presa are o înrăurire puternică asupra sentimentelor și ideilor publicului. Faptul se poate demonstra ușor. Iată o dovadă istorică:

În 1854, statele nemai putând tolera politica năvălitoare a Rusiei, care nemulțumindu-se că a distrus Polonia, amenință și Constantinopolul, Franța și Englittera, încheiară un tratat de alianță la care participă și Turcia. Acest tratat deveni ofensiv și defensiv.

Dar puterile publice, în Englittera, stăteau la îndoială ca să declare războiul. Atunci marele ziar »Times« se pronunță pentru război și el fu îndată hotărât. Atâta vremea cât a durat expediția din Crimeea, ziarul Londrei exercită asupra opiniei publice o adevărată dictatură.

Ceeace înseamnă cu adevărat presa în Englittera se poate deduce și din următoarele caracteristice ale ei: Ziarul are un caracter strict impersonal, adecă articolele nu sunt niciodată iscălite. Apoi, fiecare ziar tratează chestiunile zilei numai din punctul său de vedere, fără să discute argumentele altor foi, ca și când ar exista numai el. În felul acesta, autoritatea ziarului crește enorm în ochii publicului. Terminul de polemică nu se poate aplica controverselor dintre ziarele englezești, el n'are sensul de dispută dela ziar la ziar, dela redactor la redactor, lucru cu totul necunoscut în presa engleză.

Anonimatul însă nu înseamnă, că în presa engleză nu sunt, personalități marcante. Dimpotrivă, sunt acestea celebre și e de ajuns să cităm pe Charles Dickens și August Diike. Reputația lor, adevărat, e făcută în afară de ziaristică.

Celebrități mari găsim mai ales în politica in-

ternațională unde dăm de adevărați diplomați. Astfel a fost dl de Blowitz, mort acum doi ani, care vreme de un sfert de secol a fost corespondentul lui »Times« la Paris și în această calitate a avut o parte precumpănitoare în toate evoluțiile politice anglo-franceze.

Totuș, notabilitățile ziaristice engleze se arată mai cu deosebire în marele reportaj. Astfel »Daily News« a avut colaborator pe unul din cei mai extraordinari ziaristi ai epocii, pe Archibald Forbes, tipul desăvârșit al corespondentului de război, »war correspondent«.

Contele Paul Vasilini străbate țările în galop, făcând să moară caii sub dânsul pentru a trimite cel dintâiu o scrisoare sau o telegramă, prezicând ceea ce se va întâmpla, luând pe teren marile linii ale luptei, petrecând zile întregi pe șea, ars de praful de pușcă, acoperit de noroi, nemâncând, susținut de singura pasiune a reportajului, scriind dări de seamă mai exacte decât rapoartele statului-major, mai dramatice decât ale unui romancier.

La Plevna, el fu văzut venind pe cap cu șeaua celui de al treilea cal ucis sub dânsul și se citează ca o ispravă de soiu cursa lui forțată, pentru a anunța țarului cu șase ore mai înainte victoria dela Șipca.

Archibald Forbes era un om înalt și slab, cu barba rară și incultă, cu ochi cenușii, de o fixitate străpungătoare, adânciți sub niște sprincene stufoase. Era în totdeauna zimbitor și înlocuia cuvântul prin semne din cap și prin străngeri de mână.

Englezilor le datorim reportajul, interviul, întregul sistem de informațiuni întinse, care a transformat presa contemporană din nenorocire nu în totdeauna în folosul ei. Sub raportul informațiilor, englezii, cari ne-au deschis calea, sunt și rămân maeștrii. Tururile de forță ale ziarelor engleze, în această direcție, nici nu se pot socoti. Cel mai notor e următorul: în 1877, »Times« puse să se lipească pe zidurile Londrei textul întreg și definitiv al tratatului din Berlin chiar în momentul când plenipotențiarul îl semnau!

»Daily Telegraph«, care cel dintâi inaugură vânzarea ieftină a ziarului, avu ca titlu de glorie subvenționarea lui Stanley pentru a face cunoscuta lui explorație în Africa. »Standard« plătește cinci zeci de mii de lei pe an administrației poștelor pentru întrebuințarea unui fir telefonic între Londra și Paris. Exemple de acestea sunt numeroase.

Presa de provincie din Englittera stă mai mult sub înrăurirea celei din capitală. Marele ziare din provincie ca »Manchester Guardian«, »Glasgow Herald«, »York Daily Herald«, etc., exercită o în-

Necunoscutul deodată trăsări și cu un râs ironic răspunse:

»Da d-nă, numai pentru asta călătoresc...«

»Așa?... Dă-mi biletul d-tale, îți voiu recomanda parfumul, cunoscuților mei.«

»Regret, dar n'am nici un bilet, vând parfumul numai în persoană. Dați-mi câteva adrese.«

»Obraznicul«, gândi dama, »cu d'alde astea vrea să se introducă în cele mai înalte familii!«

li întoarse frumos spatele și aruncă sticlucă desprețuitor în un colț. Străinul nu știă cum să schimbe vorba.

»Să mă țină de un simplu agent«, morâi el mănios. E ridicol! Gâsca asta proastă! Așteaptă numai, îți voiu răsplăti-o eu, fugară mică!...«

Printr'o mulțime de vagoane trenul intră în gară.

»Berlin«, strigă conductorul.

Amândoi răsufară ușurați.

»Vă salu! d-nă! Nu uitați a-mi recomanda parfumul!« Cu râs răutăcios îi întinse mâna.

»Ah, vojașeurul acesta!« zise ea indignată și îi dădu numai vârful degetelor.

»Târg bun« găngăvi ea, apoi grăbi cât putu la o trăsură, se urcă în ea și îi spune birjarului să o ducă pe promenada »Impăratul Wilhelm« Nr. 16...

După două zile, necunoscutul se plimbă pe șosea. Un echipagiu elegant trecu pe lângă el.

În el recunoscua companiona lui de drum, lângă ea ședea un domn bătrân.

»Iute s'a mângăiat femeea fugară« se gândi el.

»D-nul acela îmi pare cunoscut« zise ea.

Imediat își aduse aminte că e d-nul din cupeu și zise: »A, agentul de parfum!« Se uită la el peste umăr.

»Păcat de el că altcum e plăcut și elegant.«

Necunoscutul se duse mai departe până la operă, unde își scoase un bilet.

Producțiunea se începuse deja. Nepăsător se răzîmă de o loje din parqiet. Țintindu-și privirea la o loje din rangul întâiu în care chiar acum apăru un domn cu o fetiță tineră zise: »Iată-o și aici!«

În momentul când voia a-și îndrepta binocul spre ea, auzi că îi strigă o voce cunoscută:

»Cornel, tu aici?«

»A Ioan! Ce mai faci? Eu numai de câteva zile m'am rentors.«

După actul I, întrebă pe prietenul său:

»Cine e dl în loja Nr. 4?«

»E cavalerul de Selten, trebuie să-l fi întâlnit anul trecut la club.«

»Cunoști pe dama de lângă el?«

»N'am văzut-o niciodată!«

»Atunci îți pot spune eu cine e.«

E o drăgălașă nevastă fugară și pe mine mă ține de un comis vojașeur. Uită-te la mine. Așa arăt?«

Amândoi răsără.

Chiar atunci se ridicase cortina. Totul eră așa de liniștit încât îi mai putu șopii atâta:

»În pauză îți voi povesti totul!«

Actul al II-lea se sfârși și ei merseră în foyer. Abia ajunse Cornel la sfârșitul poveștii interesante, când d-nul de Selten cu dama tină se apropie de el.

»Ah, mon ami! Și d-ta aici!« »Dl Ioan de Corff« îl prezentă dl de Selten fiicei sale. Apoi mai adaugă »fiica mea Elsa care s'a reîntors alaltăieri din pension.«

Elsa se uită triumfător la prietenul lui Ioan.

»Colegul meu Cornel de Bodenströan.«

»Ne cunoaștem deja« zise Elsa întinzându-i mâna. Apoi îl prezentă tatălui ei cu cuvintele: »Unchiul meu de călătorie!« Toți răsără cu poftă.

»Ce e cu dl soț și cu copiii?« întrebă Cornel șiret.

S'a prefăcut într'o mătușe bătrână dela care am fugit. »Dar cu nevasta d-tale cum stai?«

»Ah așa, — da, abia am ochit-o numai, d-șoară.«

»Poftiți ocupați loc la mine în loge d-nilor!« zise dl de Selten. »Mâne« zise Cornel adresându-se d-șoarei, »vă voi aduce sticlucă care ați lăsat-o cu atâta dispreț în cupeu.«

»Da« zise Elsa »de aci nainte eu îți voi fi companionă și tata va cumpăra acții.«

Iconostase noi,

precum și renovări după specialitate se execută cu cea mai mare conștiințiozitate la zidarul de biserică

Schmidt János,

← **Budapesta** →

● IX. Soroksári utca 40. ●
● Fondată la anul 1888. ●

răurire mai mult economică decât politică. Spiritul de corporație la ziariștii englezi există într'un grad foarte înalt. Există numai o singură asociație a presei pentru întreaga Mare Britanie, anume: »Institute of Journalistes«, care cuprinde toate districtele, chiar și cele ale Irlandei.

»Institutul« are un caracter pur profesional; el nu servește pensiuni membrilor săi, dar are o casă de ajutoare și o alta de existență, pentru orfanii ziariștilor morți în în mizerie. Sediul său social e la Londra, în »Flect Stree«, centrul de agitație al bătrânei cetăți, unde se află devalma, prăvălii de librari, tipografii, agenții de publicitate și unde toate marile ziare zilnice, afară de »Times«, care nu stă departe, își au birourile lor.

In linii mari, aceasta e fizionomia puternicului organism, care, în Englitera, călăuzește opinia publică.

Ceeace caracterizează în primul rând presa germană și o diferențiază de cea engleză e că foile fără simpatii particulare nu prea există în Germania. Ea e aproape toată sub dependența guvernului și a funcționarilor Reichstag-ului. Mai multe ziare sunt chiar cunoscute ca organele marelui bănci și ele nici nu ceacă să se apere de o asemenea acuzare.

Cel care s'a folosit mai bine de presă în Germania, spune Tavernier este fără îndoială cancelarul de Bismarck. El știa să inspire, rând pe rând ziarele »Post«, »Nordeutsche Allgemeine Zeitung«, »National Zeitung« și cu »Gazeta de Colonia«.

Când vrea să fie sigur de efectul pe care îl va produce în lume o știre oarecare, o da numai decât la timp, având grije s'o accentueze după ziarul pe care și-l alegea. Când presa străină reproduce știrea, când Europa întreagă era în mișcare din cauza ei și Bismarck știa în sfârșit, la ce să se aștepte, el o dezmințea în »Norddeutsche« printr'o notă oficioasă. Răutăciosul cancelar avea grije ca toate comentariile cari însoțeau dezmințirea să se indigneze de perversitatea ziarelor străine, cari îndrăzneau să bănuiască un ziar »independent« că are legături cu guvernul.

In vremea actuală, se ia mai puțin din faimosul »fond al reptilelor«. E sigur că în Germania, în chestiuni grave, cari privesc politica sau interesul general, creierul care gândește și mâna, care scrie, sunt uneori foarte departe unul de altul.

Germanii aduc în confecționarea ziarelor lor pecetea aceea metodică pe care o imprimă tuturor producțiilor lor.

Presa lor științifică e cea dintâiu din lume și ei au dat presei speciale aproape în paguba celei zilnice, o dezvoltare foarte mare. Astăzi, în Germania, majoritatea marilor ramuri, de industrie și comerț, au ziarele lor jumătate științifice, tehnice și de informațiuni.

Asociațiile de presă sunt număroase în Germania; ele sunt regionale și independente unele de altele.

Multe din ele arată, în ceeace privește admiterea membrilor, o așa alegere, că e foarte greu a le considera ca asociații cu adevărat profesionale.

Unele nu sunt decât societăți de literați sau de artiști, în cari ziariștii sunt în minoritate.

Totuși, primirea ziariștilor englezi a fost organizată de sindicatele marilor ziare din Berlin, Drezda și Brema, și după instrucțiile date din înaltele sfere oficiale.

Dela frați.

Asasinatele grecilor. Arhiereul grec din Veria, șeful comitetului terorist grecesc precum și ceilalți membri marcanți ai comitetului, văzând că toate sistemele de persecuțiune — ca boicotarea românilor în afacerile comerciale, presiunea asupra românilor și grecomanilor de a-și divorța nevestele și altele — n'au dat rezultatul dorit, porunciră teroriștilor ca în timpul cel mai scurt posibil să execute pe unul din fruntașii români naționaliști din Macedonia.

Dacă și prin aceasta românii n'ar renunța la școala și biserica lor atunci teroriștii să execute fără distincțiune orice român, care ar pică în mâinile lor.

Numai decât derbedei în solda comitetului s'au pus pe lucru și hotărâră ca în ziua de 14 Maiu să asasineze pe valorosul patriot și efor român Dimitrie Palicarghia.

De cu dimineață se puseră la pândă, urmărindu-l în toate părțile.

Seara pe la orele 5 a la franga, Palicarghia întorcându-se din piață spre prăvălia lui se oprî în mijlocul străzii principale voind să spue ceva păzitorului român care îl însoțea.

Bandiții greci profitând de conversația dintre Palicarghia și păzitor s'au repezit — având obrazul acoperit cu basma ca să nu fie simțiți — din hanul lui Cianaca și apropiindu-se de ei fără să fie simțiți au descărcat mai multe focuri de tromblon.

Pe Palicarghia l-au nimerit la spate ceva mai jos de osul omoplatului, la partea stângă și fiindcă fusese lovit de aproape, 12 bucați de fer și 2 gloanțe cu cari era încărcat tromblonul îl străpunseră toate.

Pe păzitorul Cușitarul l-au rănit mortal, căci gloanțele, perforându-i abdomenul el a expirat după un ceas.

Atât Palicarghia cât și păzitorul Cușitar au avut un curaj ne mai pomenit. Deși grav răniți ei s'au luat după ceata de bandiți.

Palicarghia prinse pe unul din ei și l-a străpuns cu cuțitul. Grecii săriră într'ajutor, i-l'au smuls din mână și după ce l-au ascuns se repeziră să-l străpungă cu cuțitele, dar sosind poliția au trebuit să se retragă.

Palicarghia deși grav rănit totuș speră că va scăpa.

Din ordin superior a fost trimis la Karaferia dl dr. Christovitch, care spune că speranța de scăpare este foarte slabă.

Din străinătate.

Serbia.

Demisia guvernului. Deoarece radicalii tineri n'au fost învoiți a renunța la obstrucție, guvernul a decis să-și dea demisia.

Ministrul președinte Pașici a prezentat regelui actul de demisie al întregului guvern.

In felul acesta radicalii tineri și-au ajuns scopul. Ei vor înceta acuma obstrucția.

In ședința de ieri a scupcinei președintele Veșniș a dat cetire actului de demisie al guvernului, care e de următorul cuprins:

»Din cauza obstrucției radicalilor tineri nu s'au putut rezolva agendele de stat anume proiectul bugetului pe anul 1907. Năzuințele guvernului de-a se pune capăt obstrucției și de-a se începe activitatea normală a scupcinei au fost fără succes. Radicalii tineri au ridicat astfel de pretenții, cari nu s'ar fi putut îndeplini fără jignirea autorității guvernului, constituției și parlamentarismului. Aceste pretenții le-a cunoscut și regele.

Guvernul e de părerea, că aceste pretențiuni sunt nemotivate și nejuste și nu sunt parlamentare, din care cauză nu le acceptează, în acelaș timp guvernul constată, că obstrucția radicalilor tineri este izolată, nu e sprijinită de opinia publică și de popor. Luând în considerare actuala situație a țării și agendele, care trebuie rezolvate, guvernul nu-l sfătuiește pe regele, ca să ia poziție mai energică față cu obstrucția, înainte de ce ar fi recurs la mijloace mai domoale, tocmai din această cauză guvernul demisionează și aduce mulțumite regelui pentru deplina încredere, dovedită față cu guvernul.

Se afirmă, că va rămânea tot cabinetul Pașici cu mici schimbări. Numai ministrul internelor Protici și Putnic al războiului vor fi înlocuiți.

Regele Petru e de câteva zile bolnav, suferind de dureri la spate.

Muntenegro.

Principele Nichita a călătorit la Viena peste Fiume.

Conferența de pace.

Ședințele conferenței dela Haga se vor începe Sâmbătă. Cele două zile dintâi vor trece cu stabilirea programului și cu primirea propunerilor diferitelor state. Pe urmă probabil câteva zile nu vor fi ședințe, ca propunerile să se dezbată în comisii.

Rusia.

Witte atacând guvernul. A produs mare surpriză în cercurile politice împrejurarea, că Witte a atacat vehement guvernul în ședința de Mercuri a consiliului imperial. Witte i-a imputat lui Stolypin, că a fost superficial să prezenteze dumei actuale bugetul. Luând în considerare faptul, că Witte în timpul din urmă e în bune relații cu cercurile dela curte, nu e fără temei știrea, că situația lui Stolypin a slăbit și că Witte îi va fi urmaș.

Atentat împotriva țarului. Nihilisții au încercat să execute un plan de atentat împotriva țarului și a marelui duce Mihail pe drumul de țară dintre Gacina și Tarscoie-Selo. Planul însă a fost descoperit la timp din partea poliției secrete, tocmai înainte de a trece pe acolo trăsura marelui duce.

Tunel între Rusia și America. Țarul a aprobat propunerea consiliului imperial de a se construi linie ferată între Kanok (Siberia) și Calea Behring, și a concesionat construcția tunelului pe sub mare, prin care se împreună America cu Siberia.

Corabia de războiu »Ilmen« s'a cufundat în apropierea nemijlocită a golfului de Petersburg, lovindu-se de o stâncă, până acuma necunoscută. Personalul a fost scăpat din situația periculoasă, în care se află.

Germania.

Perechea imperială germană va cereța în ziua de 3 Iulie familia regală din Danemarca, conform informațiunii agenției »Ritzau«, rămânând în Copenhaga două zile.

Persia.

Mișcarea revoluționară cuprinde tot mai mult teren. Șahul încă n'a sancționat legiile fundamentale de stat, ci a declarat numai, că e dispus a le sancționa, dacă și preoțimea își va da concursul. Preoțimea a declarat, că nu va permite niciodată astfel de fapte înjositoare. Relațiunile dintre populație și preoțime s'au înăspriț mult. Orașele cele mai de frunte pregătesc să se opună șahului rezistență cu arma. Răscoala a izbucnit deja.

Japonia și America.

Relațiunile diplomatice între Japonia și America se înăspresc tot mai mult în urma cazului dela San-Francisco. În Tokio s'a pornit acțiune vehementă pentru răsturnarea guvernului actual japonez, pentru rechemarea ambasadorului japonez din New-York, Aoki și pentru a se obține satisfacție și despăgubire pentru japonezii din San-Francisco.

Revista ziarelor.

Tot mai mult transpiră din presa maghiară constatarea prăpastiei dintre rege și »națiune«, alimentându-se în ascuns tendințe separatistice, tendințe de emancipare națională, menite însă mai mult a amăgi, decât a însufleți.

»Magyarország« e tot atât de apatică după serbarea, ca și în preajma și în ziua ei. Se forțează a accentua lupta, pe care va avea-o s'o ducă națiunea, dar tonul îi e atât de sarbăd și obosit, încât articolul e mai mult un cântec de jale, decât unul de îmbărbătare.

»Națiunea noastră a ajuns iară acolo, unde a fost de multeori în cursul istoriei: că îmbunătățirea soartei sale și propășirea și-o poate aștepta numai dela propria sa putere. Noroc, că în urma străformării politice din anii ultimi națiunea a ajuns în situația de a-și putea spune pe față voința, de a-și putea dovedi puterea. Cu câțiva ani mai înainte și de acest lucru am fost lipsiți. La spatele regelui nu mai stă partidul liberal«.

Dupăce înșiră apoi contrastele dintre națiune și rege, care face dificultăți Ungariei nu numai în chestiile militare, dar și în cele economice și politice, întrebă:

«Dar să ne mirăm de acest lucru, când știm,

ca întreaga constituția Ungariei, situația ei de drept public și internațională o interpretează altfel regele și altfel națiunea?

»Planeta noastră domnitoare e nesiguranța. Despre ziua de azi știm, că e încă a noastră, dar despre ziua de mâine nu mai știm..

»Nu vedem oare cum nepăsarea cuprinde tot mai mare teren în șirele națiunii, care cu un an doi înainte s'a putut însufleși în mod atât de sublim?»

»Deoarece lupta nu o putem evita, să nu ducem în ea o națiune nepăsătoare, care și-a pierdut credința și speranța, ci până mai avem încă timp, să-l folosim spre a concentra toate puterile naționale și să ducem pe câmpul de luptă națiunea sănătoasă, încrezătoare, credincioasă și dornică de luptă.»

Cam slabă nădejde cu d'alde Kossuth...

»Budapesti Hirlap« își începe astfel articolul întâiu:

»Jubileul de încoronare s'a terminat în tonul, în care s'a început și în care a decurs. Mai întâiu se răspândise știrea, că Majestatea Sa va rămânea până la sfârșitul lui Iunie, în Budapesta și Gödöllő. Această știre a fost îndreptată în modul, că regele a venit între noi numai pe 8 zile. Azi în sfârșit Ungaria e înștiințată oficial, că regele pleacă mâine, Marți. Acest lucru, natural, produce neplăcere pretutindeni... Nouă zău ne-ar fi părut bine, dacă Majestatea Sa s'ar fi simțit bine în reședința sa din cetatea fără păreche a Budei și ar fi rămas în sinul credincioșilor săi maghiari până i-ar fi permis grijile austriace. Dar oricât de bine ne-ar fi căzut rămânerea aici a regelui, nu-i privim călătoria în mod tragic... Știm bine, că nu e mulțumit cu actuala situație a lucrurilor. În sfârșit după o năpraznică încercare cu Fejérváry, vrând nevrând a intrat în târgul, care a ridicat coaliția în șea. Aceasta a creat o situație, pe care nici el, nici națiunea nu o ține definitivă, după care mai curând ori mai târziu trebuie să urmeze o altă situație. O așteaptă și el, o așteaptă și națiunea. Că pe a cui așteptare o va satisface ceace va veni, cine poate spune. Dar că această situație de nesiguranță nu e prielnică plăcerii de a serba, desigur oricui i-se pare natural.

»Imprejurarea aceasta explică coloritul pistriț al serbarei...»

După ce constată, că pretextul oficios al plecării Majestății Sale de a-și lua rămas bun dela copiii prințesei Valeria, cari pleacă la băi, este rău inventat, continuă astfel:

»Vorba e, că Majestatea Sa se depărtează indispus, iar noi toți rămânem aici indispuși.»

Comentează apoi călătoria momentană a prințului de coroană, criticând aspru procedura viitorului rege al Ungariei.

»Nu tragem din acest caz deducțiuni grave. Credem bucuros, că totul s'a întâmplat fără nici o tendință, dar un lucru rămâne adevărat: s'a trecut cu vederea o ocaziune admirabilă, care ar fi putut apropia mult națiunea maghiară de viitorul ei rege.»

»Cu durere trebuie să mai constatăm, că nici regele jubilent nu s'a întors spre națiune cu un cuvânt mai însuflețit... Această aniversare mărețată a încoronării s'a făcut memorabilă numai cu privire la consilierii intimi și la întemnițatii agrafiați... Nici prânz de curte n'a fost. A fost prânz familiar, la care a luat parte ministrul de externe baronul Aehrenthal.»

»A făcut de tot amară impresie împrejurarea, că miliția n'a avut loc la serbare, ba, în casarmă nici nu s'a simțit, că e vorba de o serbare a țării întregi...»

»Trăim vremuri grele. În bucuria noastră n'avem bucurie. Încredere n'avem în prezentul nostru. Viitorul îl vedem noros, nesigur. Nu e, cine să simtă cu noi, nu e cine să se însuflească pentru aceea, de ce e plină inima noastră, nu ne putem încrede decât în noi, dar în noi și trebuie să ne încredem, pentru că acesta este viitorul nostru, aceasta e libertatea și independența noastră... Dacă suntem nevoiți a serba triști, să muncim pentru noi înșine veseli și neînfricați.»

»Az Ujság« scrie:

»În privința păcătoasei perversități alui Vaida nu poate fi deosebire de vederi între unguri. Și cu toate acestea, azi între unguri sunt deosebiri

de vederi uriașe în privința linchului parlamentar practicat contra lui Vaida. Sunt păreri, conform cărora dreptului nu se poate practica nici chiar în contra trădătorului de patrie. În Engiltera s'ar îngrozi chiar și cel mai fanatic jing care urește pe irlandezi, dacă pe un deputat irlandez l-ar împedica cu puterea musculară în îndeplinirea datoriei sale de deputat, fie că s'ar purta de o sută de ori mai vâdește decât Vaida. *Ca asta s'o lase să treacă, fără observație, chiar președintele nepărtinitor: în Engiltera e de neînchipuit.*

»Durere, în Ungaria s'a întâmplat greșala asta mare, dar și asta aici trebuie reparată.

»Ei bine, este o părere în acest înțeles și în Ungaria, și nu între drabanți, nu între naționalități, nu între afurisiții trădători de patrie liberali. Din contră: ministrul de interne Andrassy, serbătoritul patriot are păreri de acestea. Că are dreptate contele Andrassy Gyula, e sigur și clar.

»Dar cum s'a întâmplat să-și spună adevărul? Când acesta nu se ține de programul cabinetului? Probabil treaba stă așa, că marelui Andrassy îi este atât de indiferent micul Vaida, în cât în chestia lui mărturisește și adevărul.»

Apoi continuă:

»Și fiindcă e vorba tocmai de valahi, e de înregistrat că regele iubilant își face pregătirile și ne lasă ca S-tul Petru pe valahi. A împărțit titlurile de »excelență«, ca îmblânzitorul de animale oasele de ros selbăciunilor dresate, — și nu mai are de lucru în coliviile menajeriei. Marile bestii rod fericite: atâta e destul, deocamdată! Șacalii mai mici pot sbiera de foame; a se griji și de pofta de mâncare a acestora, nu e treabă de rege. Cu aceia să-și bată capul servitorimea, cum o ști. Wekerle s'a angajat că va fi rânduială în colivie. Dacă birue cu fiamânzii, cu atât mai bine. Dacă nu apoi mănca-i pe el! E bucată destul de grasă!

»Pester Lloyd« în primul său de azi se ocupă cu criza guvernului sârb. Constată, că este natural, ca Pașiei să fie incredințat din nou cu formarea cabinetului și era natural, ca numai prin demisie să se pună capăt obstrucției radicalilor tineri.

»A Polgár« ocupându-se cu călătoria fără de veste a regelui, critică între altele pe consilierii Majestății Sale, cari l-au sfătuit să părăsească Budapesta.

»Budapesti Napló«, ocupându-se și el la locul său de frunte cu plecarea regelui, spune între altele:

»Atâta înseamnă la tot cazul, că în orele ultime o schimbare însemnată a intrat în situație... ori s'a aplanat totul, ori totul s'a stricat.»

Trece apoi la chestia croată și la transacție sulevând înfrângerea coaliției pe toată linia.

Proiectul lui Kossuth.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

— Ședința dela 11 Iunie. —

Azi s'a urmat cu discuția asupra proiectului de lege presintat de ministrul Kossuth, privitor la pragmatica funcționarilor dela căile ferate ungare.

Asupra proiectului a vorbit deputatul constituțional Nagy Ferencz.

Vázsonyi Vilmos, luând cuvânt în chestie personală, deoarece a fost acuzat în ce privește relațiunile și tendențele sale față de funcționarii dela căile ferate, a provocat câteva scene mai iritante.

Deputatul V. Goldiș a anunțat pe mâine interpelarea sa în privința *disolvării secției zidarilor a organizării muncitorilor*, chestie care tocmai acum frământă enorm pe socialiști și în contra cărui fapt ministerial socialiștii vor protesta în adunări imposante.

(Ne-ar plăcea dacă dl Goldiș, ca membru în comitetul Asociației, ar interpela pe ministru și asupra ordonanței prin care a

oprit ca Asociația să facă colectă în favoarea unui internat de băieți în Sibiu.)

Comisia de imunitate e convocată pe mâine la orele 5 în ședință pentru a discuta asupra chestiei Vaida.

La ședință a fost invitat și dr. Iuliu Maniu, care se va și duce și va desvolta acolo părerile pe care le are în această chestie partidul naționalităților. Se înțelege: va face și istoricul infamiilor de Vineri.

Din Bihor.

Starea bisericilor. — Preoții. — Învățătorii.

Cunoscând stările din protopopiatul gr.-or. român al Beiușului, îmi iau voie a da publicității stările din acel tract.

Lipsa de preoți în acest tract e foarte mare, de învățători tot așa. — Nainte de asta s'au îndeplinit parohiile cum urmă rândul, iară în lipsă de învățători cvalificați se instituiau indivizi cum se prezentau și când competau. — Că ce a urmat de aci, constatăm că în cele mai multe comune nu avem nici câte un cantoraș ajutor la serviciul divin în sfințele bisericilor. De aci putem cunoaște, că în viitor poporul nostru va avea lipsă mare de cei ce avem trebuință la funcțiunile bisericesti.

Gurile rele înainte de asta cu mai mulți ani ziceau că parohiile și stațiunile învățătoresci în mâna protopopului erau vaci de muls și oi de tuns. — Eu nu pot adeveri asta numai reimprompetez zicalile. — Dar știu cu siguranță, că unele parohii atât mai în anii trecuți, cât și acum s'au îndeplinit după voia dlor protopopi. Parohie fruntașă s'a îndeplinit și parohul nu are sediul în aceea, — de curând s'a îndeplinit parohie neînsemnată tot așa, — pe lângă aceea s'a instituit administrator la o altă parohie îndepărtată de 9 km. — În jurul Ceicahei avem parohii administrate din lipsa preoților prin preoții din apropiere așa, că altul e necesitat să administreze 3—4 parohii.

Până are vreme să fie la sfânta biserică în acelea biserică din parohiile vacante poporului îi trece voia a merge la sfânta biserică, că preot nu are, învățător sau cantor nici așa. În așa înt prejurări nu avem să ne mirăm dacă poporul nostru se instrăinează de maica biserică și dacă apucă pe calea rătăciților.

Din trecut și prezent putem cunoaște stările noastre în viitor, — mai ales dacă frământata lege nouă școlară se va valida. Bisericile creștinești și-au primit în general destule lovituri. Peste tot preoții nu mai formează nicăiri în țară, ca autoritate, să figureze la documente comunale de moralitate sau avere, acestea toate cad în competența antistiilor comunale, cari sunt puse de autoritățile civile după a lcr bună chibzuială. Preotul ca funcționar bisericesc e subordonat: mortuarului, matriculantului de stat, — și se întămplă de multeori că rătăciții răpesc rășosatul, îl iau cu puterea și-l înmormăntează, — dar dacă preotul însinuă acuză la administrație — preotul trage scurta.

Am văzut caz de acesta, că i-s'a întâmplat preotului gr.-cat. român din Vintiz la pretura din Ceia, — de unde nedându-i-se satisfacție, a fost îndrumat la judecătoria regească, ca pe cale juridică să-și cerce rehabilitarea sa pentru celece a avut a păți cu rătăciți. Acest caz îl amintesc având cunoștină despre el.

Revin la aceea, ce trebuie să ne fie nouă românilor gr. or. din tractul Beiușului în grije, că adevă: atât Veneratul Consistor cât și Veneratul sinod eparhial pentru repararea rețelilor din trecut, înțeleg bisericesti, școlari și episcopești să binevoiască a se interesa din adins a cerca toate modalitățile ca tractul protopopiatul Beiușului fără întârziare în toate trei direcțiunile să se reguleze.

Când ating aceasta cauză zic Doamne ferește-mă să am ceva contra protopopului actual, nu am nimica, că este protopop cinstit și veteran.

Dar ocupând acest tract în urma dispozițiunei Veneratului sinod eparhial foarte simplu îmi

vine în minte să mă exprim explicând că nu știu: tractul din ciubar în vadră, sau protopopul, sau toți deopotrivă am căzut.

Ce zic, și pot adevări. Noi preoții din acest tract suntem foarte nepăsători, nu zic leneși, — la vecernie Sâmbătă seara mai de fel nu prea mergem, contăm mai mult numai la aceea când vom avea accidentii, venite cât de mici, dar dese. Dela pomenele din bisericile noastre adnexata răchie la părăstas nu o putem stârpi. Dnii învățători, nu zic în general, onoare diligenților — în mare parte sunt destul de neglijenți. Epitropii neștiind carte, nu știu toate, știu foarte puțin.

În deosebi accentuez că vizitarea canonică protopopească trebuie să fie nu numai prin revizia și subscrierea matriculelor, ci protopopul să stea în fiecare parohie până ce cu deamăruntul va erua starea parohiei mai vărtos referitor la trebile preotului și ale epitropiei. Să poștiți numai în câte parohii s'au nimicit banii bisericilor nu numai în acest tract ci și în alte părți. Sunt toate adevărate, dar la toți nu pe plac.

Ar trebui să fac o descriere particulară despre mai multe parohii, dar nu mai adaug, cei chemați împlinescă-și datoria, — datorința, — și închei.

Topa de sus, 1 Mai 1907.

Vasiliiu Papp,
preot. rom. ort.

Alegerile din România.

— Corespondență particulară a «Tribunei». —

București, 10 Iunie.

V'am telegrafiat deja despre rezultatul alegerii colegiului I de Cameră.

Iată acum rezultatul după județe:

Ilfov (București): Aleși M. Ferekidy, C. F. Robescu, dr. Stoicescu, Em. Culoglu, B. Missir, liberali.

Argeș: Vintilă Brătianu și I. Malla, liberali.

✓ Bacău; Iuniu Lecca, liberal; N. Botez, și N. Ohica, conservatori.

✓ Botoșani: Ioan Brătianu, lib. I. Vasescu, conservator.

✓ Brăila: C. Cociaș, C. Alesiu, liberali.

✓ Buzeu: C. Iarca, C. Rușavețeanu, liberali. Al. Marghiloman, conserv.

Covurlui: M. Orleanu, V. Cherchez, liberali.

✓ Dâmbovița: D. Athanasiu, liberal. 1 balotaj.

✓ Dolj: D. Sturdza, I. Vrabiescu, P. Chițu, N. Pop, liberali.

Dorohoi: Gh. Pilat, Gh. Cananău liberali.

Făleiu: E. Porumbaru, I. Gheorghiu, liberali.

✓ Gorj: F. Frumușanu, liberal. 1 balotaj.

✓ Ialomița: I. Poenariu-Bordea, V. Maltezanu, liberali. 1 balotaj.

✓ Iași: Toma Stelianu, St. Șendrea, C. Penescu, A. Gheorghiu liberali, N. Cananău, conservator.

✓ Mehedinț: D. Burileanu, I. Boceanu, I. Igiroșeanu, liberali.

✓ Muscel: C. I. Brătianu, C. Alimănișteanu, liberali.

✓ Neamțu: Em. Costinescu, liberali, V. Arion, conserv.

Olt: Al. Iliescu, dr. Stăncescu, liberali.

Prahova: C. Stoicescu, G. Negulescu, T. Teodorini, liberali.

Putna: I. Chirculescu, I. Langa, St. Graur, liberali.

Roman: I. Capri, liberal, Take Ionescu, conservator.

R. Sarat: Al. Djuvara, An. Antonescu, liberali.

Romanași: Al. Constantinescu, liberal. 1 balotaj.

Suceava: G. E. Morțun, dr. Elian, liberali.

Tecuci: Al. Anastasiu, liberal, N. Cincu, conservator.

Teleorman: V. Antonescu, Al. Culoglu, C. Petraru, liberali.

Tutova: Dimopol, L. Borș, E. Palade, liberali.

Vaslui: P. Carp, conservator, M. Tăutu, liberal.

Vâlcea: St. Filipescu, Gr. Otetelișanu, liberali.

Vlașca: P. Cristopol, liberal. 1 balotaj.

După cum vedeți, au reușit și fruntașii conservatori Carp, Take Ionescu, V. Arion și Al. Marghiloman, pe cari liberalii nici nu i-au combătut.

Iată acum rezultatele balotajilor de ieri (pentru Senat):

La Covurlui (Galați), Dâmbovița (T. Vestei) și R. Sarat au reușit conservatorii C. Plesnilă, C. Olănescu, și I. Grădișteanu, la Dorohoi, Fălciu și Olt liberalii C. Burghilea, L. Constantin și C. Fontăneanu, iar la Gorj liberalul C. Daniilescu și conservatorul T. Cămărășescu.

Alegerile s'au petrecut în ordine, pretutindeni.

Pentru românii din America.

»Țara noastră« scrie:

»Singurele mijloace pentru a încopciă sufletele acestor înstrăinați de vatra lor părintească e litera scrisă. Cartea și gazeta sunt chemate să întărească și să ocrotească dragostea de neam și de lege în inimile acelor dintre ai noștri, cari mânași de sărăcie, poate chiar și de dorul de câștig, s'au hotărât să se hrănească cu pâinea pribegilor.

»E îmbucurător că ei înșiși susțin două gazete românești »America« și »Românul«, cari ne vin și nouă și prin urmare putem urmări în parte vieța și soarta lor în acea țară a banilor și a bogățiilor.

»In multe părți s'au adunat în societăți culturale, dornici de a ceti carte românească și de a se ajuta la nevoie.

»Una dintre aceste societăți »Reuniunea de ajutor și de cultură« »Ulpiu Traiană« din Erie Pa, s'a adresat Asociațiunii noastre să-i dea ajutor la înființarea unei biblioteci. I-s'a trimis toate cărțile pe care le are la îndemână așezământul nostru și i-a făgăduit că și pe viitor îi va da tot sprijinul pentru a-și putea rescumpăra frumoasa chemare.

»Facem apel la autorii noștri de cărți și la institutele noastre de editură (de aici și din România) să binevoiască a ne trimite pe seama reuniunii »Ulpiu Traiană« câte un exemplar din cărțile ce le-au scris sau editat, pe cari le vom trimite fără întârziere numitei reuniuni.

Cărțile sunt a se trimite la adresa: *Asociațiunii, eventual direct »Reuniunii române de ajutor și cultură« »Ulpiu Traiană« Erie Pa. Post office Box: 141 (America).*

»Nădăjduim că se vor găsi inimi cari să răspundă la rugarea fraților din America.

Oct. C. Tăslăuanu,
secretar al Asociațiunii.

NOUTĂȚI.

A R A D, 11 Iunie n. 1907

— **Transacția.** Tratatul în chestia transacției s'au reluat în Budapesta din partea miniștrilor Wekerle, Kossuth și Darányi din partea guvernului ungar, iar din aceleu austriac Beck, Korytowski, contele Auersperg și Derschatta.

— **Rector al universității budapestane** a fost ales profesorul de antropologie dela facultatea filozofică, dr. Aurel Török.

— **Barabás.** Am putea să exclamăm și noi, cu poetul ungar: »Este oare, cine să nu cunoască acest nume?!«... Purtătorul lui nu poate să stea adecă fără a faptui ceva, prin graiu ori scris. Și fiindcă în dietă nu poate vorbi, căci n'are pe cine înjura, singurul lucru pe care l-a învățat în lunga sa carieră de — deputat, s'apucă să scrie... Mai adesea, ori aproape totdeauna, scrie numai despre sine... Așa și acum: scrie un articol în care spune că nu umblă după titluri deșarte și că nu era să primească, acum de jubileu, titlul de consilier regal!

Uită să spună însă că nici nu l-a imbiat nimeni!

— **Polonyi,** fostul ministru de justiție, s'a prezentat pentru întâia oară dela abdicarea sa în cameră la ședința de ieri.

— **Partidul socialist creștin** din Austria a primit în sinul său pe deputații centraliști din Stiria, Austria de sus și Salzburg. În acelaș timp partidul a decis, că va pretinde pentru sine postul primului președinte al camerei. Cu privire la persoana președintelui vor decide în zilele acestea.

— **Averea căpitanului din Köpenick.** Din Berlin se vestește că vestitul căpitan din Köpenick de când a fost osândit pentru isprava cunoscută a lui, din mai multe părți a primit daruri în bani, cari ating până acum suma de 35.000 mărci. O sumuliță destul de frumoasă din care Voigt după eliberarea din temniță va putea trăi zile albe. E interesant și faptul că o domnișoară avută a declarat, că dorește să-i fie soție moșneagului de 67 ani, căruia în caz de moarte i-ar lăsa 100.000 mărci.

— **Diamantele adevărate artificiale.** »Die Zeit« primește din Berlin știrea, că profesorul Miete, dela școala rurală tehnică din Charlottenburg, a izbutit a găsi un chip de a face diamante adevărate așa de mari ca și cele naturale. Până acuma se puteau face dar mici, după metoda lui Moissan și încă mai mici după a lui Desprez.

Numai de n'o fi metoda propusă de un francez de a lăsa adecă să se răcească fierul în care e topit cărbune, dar nu sub apăsare mare ci micșorată.

— **Duel american.** Hotărât, a început să se strice lumea: până și Sami Czeisler, comptabil la o negustorie de pene (de găscă) din Budapesta s'a încurcat într'un duel american... Istoria s'a întâmplat nainte cu cinci ani, când și dl Sami și un alt coleg al său iubeau aceeaș fată... Deslegarea s'a dat însă Duminecă dimineața, în H. M. Vársrhely, unde conform duelului, bietul Czeisler, deși era mire, s'a împușcat. N'ar fi trebuit s'o facă și nici el n'a avut poftă (dovadă că oferise contrarului 30.000 coroane, numai să-l ierte!) dar ce să faci, așa a cerut — onoarea!

— **La pol în balon.** Wellman, inginerul Vanniman, maiorul Hersey și încă un american, au plecat dela Tromsö la Spitzberg. Balonul lui Wellman e lung de 60 de metri. Vor lua cu ei 12 câni deprinși a călători în ținuturile înghețate ale Siberiei. Vor avea a trage sâni, dacă va fi nevoie de înaintat pe gheață.

Vor mai lua 6.800 de pfunzi de petrol și 3000 de pfunzi de hrană.

Deci vor putea la nevoie petrece o iarna întreaga în ținuturile polare.

Wellman e de 49 de ani, e însurat și are două fete, cari vor fi față la plecarea lui din Spitzberg.

— **Moartea lui Ulivelli.** Despre catastrofa cu balonul, care a cauzat moartea căpitanului Ulivelli se scriu următoarele amănunte:

Catastrofa s'a întâmplat când a defilat o companie de bicicliști de bersaglieri. La defilare era de față regele și regina. Deasupra trupelor plutea un balon în care era numai căpitanul Ulivelli. Timpul era viforos, tunete însă nu s'au auzit până la sfârșitul defilării. Deodată lumea curioasă care era la malul Tibrului, s'a împrăștiat speriată. Întâiu s'au gândit la o mică nenorocire, curând însă s'a răspândit știrea că balonul a fost atins de trăsnet și a explodat. Victor Emanuel și publicul care era așezat în partea dinspre parc, n'a văzut catastrofa, fiindcă balonul, care s'a urcat la malul drept al Tibrului, a fost aruncat de vifor în dosul tribunei regale. Lumea care era pe celalalt mal, a văzut cum din balon au ieșit flăcări și îndoindu-se într'o parte a căzut. Întâiu se credeă că Ulivelli s'a rănit numai, și imediat au lergat la fața locului mai mulți medici militari.

Ulivelli era ghemuit la pământ; când gondola a ajuns jos, în urma loviturii grozave a căzut afară. L-au dus într'un birt apropiat și l-au culcat pe masă. Răniri exterioare nu avea, din gură însă îi ieșea spumă sângeroasă și fața întregă îi era de noroiu. Gemea și oftă dureros, și în mâna dreaptă stringea o sticlăuță verde, cu cafea neagră. I-au dat să bea câteva picături, și părea că respiră mai ușor. Puțin în urmă însă a început să se înece. Un țaran i-a tăiat vesta și cămașa și acum iar s'a liniștit puțin. Au sosit imediat mai multe automobile, între cari și al regelui cu medicul acestuia. Au așezat bolnavul

un automobil și l-au transportat în spitalul Iacomo.

Profesorul Postempski, care a fost avizat despre catastrofa de însuș regele, a constatat că Ulivelli a suferit zdruncinare de creier și starea este fără speranță.

A venit și regele însoțit de generalii Brussati și Martelli. Locotenentul Cianetti i-a raportat că mai decât amănuntele catastrofei. Ulivelli nu a pierdut prezența de spirit nici în fața catastrofei, ce reiese din faptul că a aruncat din avion tot ce putea să împiedece căderea. Ulivelli a murit la două ore în urmă, fără să-și fi venit în fire pe un moment.

— Nefericire. Pentru cine e robit cu totul de simțurile beției, un medicament neîntrecut, ce poate să împiedice și desvețe dela aceasta patimă distructoare și omoritoare de viață prețuiește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

Felurimi.

Poeții și limba țării lor. — Este cu totul de neașteptat, științific și vorbind că în anumite momente, istorice, poeții au creat limba țării lor. Adeverata limbă germană literară modernă nu există decât după Goethe. Dante a făcut din dialectul toscan limba națională a Italiei. Chiar și unele lucrări ale criticii homerice, ale lui August Lang (Homer și timpurile sale) ne demonstrează că poemele lui Homer sunt acele care au avut să domineze în Grecia dialectul ahean și la poeții lirici ai Eoliei. Chestiunea care a fost în totdeauna pusă, a fost aceea dacă Homer a fost european sau asiatic. După Lang, Homer a fost de amândouă; el a fost un colon din țările care a trăit în Asia mică.

Statistica războaielor. Un ziar englez a avut curiozitatea să calculeze numărul anilor în timpul cărora principalele puteri europene a avut războaie în decursul veacului al nouăzecelea.

Statul care a avut în chip mai statornic războaie, este Turcia. În acest secol, Turcia au avut războaie cu Egiptul de războaie, și șaizecișidoi de ani cu Italia.

În al doilea rând vine Spania. A avut trezecișidoi ani război în cursul acestui secol fără a mai computa războiul cu Statele-Unite.

În al treilea rând vine Franța cu 27 ani de război, Rusia cu 24, Italia cu 23, Anglia 21, Germania fără Prusia 20 de ani, Suedia cu 10 și Danemarca cu 9 războaie.

Economie.

Prețurile de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 11 Iunie 1907

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	10.41—10.42
Secară pe Oct. 1907	8.73—8.74
Orz pe Oct. 1907	7.05—7.06
Ovăs pe Mai	— — —
Cucuruz pe Iulie 1907	6.05—6.06

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Octomb. 1907	10.45—10.46
Secară pe Oct. 1907	8.74—8.75
Orz pe Oct. 1907	7.08—7.09
Ovăs pe Mai	— — —
Cucuruz pe Iulie 1907	6.04—6.05

BIBLIOGRAFIE.

«Viața Românească» — revistă literară — apare lași sub direcția domnilor profesori universitari C. Stere și I. Cantacuzino cu colaborarea multor scriitori și profesori români: Agârbiciu, Bogdan-Botez, Brătescu-Voinești, Brătianu, Cantacuzino, Carp, Cazacu, Ciocârlan, Cupaș, Anna Conta-Chernbach, Duca, Gane, Octavian Goga, Ibrăileanu, Loichiță, Manicatide, Măgălaș, Minorescu, Măndrescu, Gh. din Moldova, Morariu, Morarescu, Morțun, Nădejde, de Onciul, Șeloneț, Panaitescu, Pascu, Pătrășcanu, Horia

Petra-Petrescu, Philipide, Pompeiu, Matilda Poni, Popescu, Aurel Popovici, Chinez, Raian, George Ranetti, Russu-Șirianu, Izabela Sadoveanu, Mihail Sadoveanu, Sever Secula, Simionescu, Stavri, Căpitan Sturza, Const. Sărcăleanu, Tatușescu, Teodoru, Tofan, Tzigara-Samurcaș, Alexandru Vaida-Voevod, Vlăhuță, Volenti și alții.

În «Viața Românească» se oglindește viața de azi a întregii români. Revista conține o bogată materie de interes literar, istoric, social și economic.

Adresa direcției: România, Iași, str. Română 4, domnului G. Ibrăileanu.

Au apărut tomul al doilea «Cuvântări bisericești» de Massilon episcopul de Clermont, traduse din originalul francez de Ioan Genț, protopop gr. cath. în Oradea-mare.

Cu traducerea și edarea acestor Cuvântări bisericești, protopopul Ioan Genț face de nou un prețios serviciu preoției, care nu e în pozițiunea de a ceti și cunoaște în original produsele geniului lui Massilon, a acestui renumit orator al bisericii creștine, franceze. — Preoția de bună seamă va primi cu căldură și acest tom, ce și-l poate procura dela traducător cu prețul de 3 cor. 40 fil.

PARTEA LITERARĂ.

Din călătoria mea la București și la Constantinopole.

De TEODOR FILIPESCU.

Partea a II-a.

XIV.

(Urmare.)

Românilor cari vor călători la Constantinopole le recomand să viziteze aceste sfinte locuri din istoria neamului nostru în Sтамbul. Când apune soarele să privească acele zăduri cu turnuri și palate, și vor avea acele simțăminte, pe cari le-au avut românii din cartierul valah la apusul steii romane.

Pentru acei, cari pot sta la Constantinopol mai multe zile, le recomand să viziteze și următoarele locuri:

În Sтамbul se află spre nordvest de Aia Sofia *Columna arsă* (aci trece și tramvaiul). Această columnă a fost mai înainte 50 m. înaltă, și a fost adusă din templul lui Apolo din Roma de Constantin cel Mare. Columna e din porfir, construită de cilindri. Mai departe cătră vest e moschea frumoasă *Sulian Baiazid* numită și Moschea Porumbilor. În fața acestei moschee e un târg mare numit *Târgul Serasherat*, aci se află ministerul de război, ministerul de finanțe și *Turnul de Serasherat*. Când te sui pe acest turn, vezi Sтамbulul întreg foarte bine. Și aici pe turn stau pompieri la pază, 180 trepte conduc până la un spațiu, de unde se vede bine împrejurimea. Aici e și corzo a damelor turce în birje frumoase, și a turcilor mai mult călări. Corso e în obicei numai Vineri.

Spre nordvest e *Aqueductul des Vallens*, iar spre sudvest de începutul acestui Aqueduct e *Moschea Mehmedie* (Sultanului Cuceritor), pe târgul vechiu al bisericii sf. Apostoli, care a fost clădită de Constantin și Elena. Moscheea e clădită în anii 1463—1469.

D'acici se poate trece spre *Fanar* vizitând acesta cu curiositățile lui.

Afară de acestea e bine să se facă o excursiune la *Scutari* cu barcă sau cu vapor. Mai bine e cu barca, pentru că se poate trece atunci și la *Turnul Leander*. În Scutari sunt frumoase moschee și cimitire admirabile. Dela debarcader se merge prin strada principală la *Mânăstirea dervișilor urlători*. Producțiunile dervișilor e bine să le vadă fiecare călător. Aceste se fac Joi după prânz la 2 ore. La sud de mântuirea (teke) e *Cimitierul Mare* dela Scutari, care ne arată monumente frumos sculptate, cu inscripțiuni aurite.

Altă frumoasă excursiune ar fi la *Apele dulci din Azia* lângă Anatoli Hisar, și *Terapia*, vilegiatura diplomaților și europenilor bogați.

După excursiunea la *ledi Kule* am plecat la gară, stațiunea Iedi Kule și cu trenul la 5 și 1/2 la Gara Centrală, am luat birjă și am plecat peste

Podul Nou la hotel *Palas Atena*. După masa de seară am luat rămas bun dela conmesenii hotelului și am plecat cu aceeaș birjă la Gara Centrală pentru a părăsi reședința califilor. Pentru birjă am plătit (dus și întors) 6 franci.

La gara Centrală am vizat întâiu pașaportul la poliția din gară, și arătând pașaportul vizat de poliție am cerut bilete de călătorie Constantinopole—Belgrad. În urmă ne-am despărțit de prietinel D. Vașioti, care ne-a servit ca un adeverat prietinel în acest oraș strein. La opt ore s'a pus «acceleratul» în mișcare.

Trenul era tixit de lume, cei mai mulți călători plecau la Salonic, Bitolia și în aite orașe din Macedonia. Între călători era și noul consul român la Bitolia D. Penescu. Dela Constantinopole până la hotarul Rumeliei de ost adecă până la stațiunea *Mustafa Pașa* ni-s'a cerut cel puțin de zece ori pașaportul și biletele din partea revizorilor politici turcești. Aceste măsuri riguroase sunt urmarea relațiunii încordate între Turcia și Bulgaria. La șapte dimineața am ajuns la *Mustafa Pașa*, aici s'a revizuit bagajul (însă nu la toți pasăgerii). Pentru munca aceasta, au plătit acele persoane câte o taxă de un franc.

La *Harmanli* în Rumelia ni-s'a revizuit bagajul și pașapoartele de către autoritățile bulgare. La opt și jumătate am ajuns la *Târnova-Seimen*, la unu și un sfert la *Belova*. Aici se sfârșește drumul de fier otoman (al baronului Hirsch) și începe linia fierată bulgară. Aici se curăță abia vagoanele, căci curățenia nu se face la Constantinopole. În Sarambei e stațiunea pentru masa de ameazi.

Pe lângă linia turcească se vad multe posturi de soldați, și niște case, cari aseamănă mai mult cu grajduri, decât cu locuințe. La fiecare stațiune defilează straja turcească înaintea trenului. Soldații sunt aici destul de bine îmbrăcați, curățenia uniformei însă lasă ceva de dorit. Împrejurul liniei ferate e o pustietate, pământ nelucrat, ici-colo abia o plantațiune. Luțea trenului nu corespunde numelui «accelerat», trenul se mișcă încet după firea turcilor, cari nu cunosc graba și au proverbul «Cine s'a grăbit, capul și-l-a turtit».

(Va urma).

Poșta Administrației.

Iuliu Musta. Glimboca. Am primit 6 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1907.

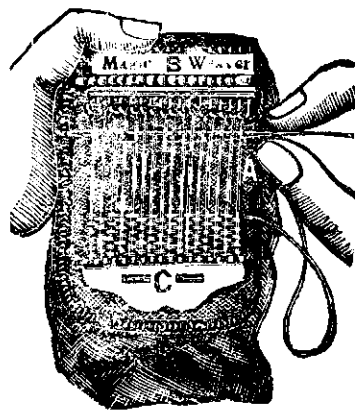
George Comșia, Porcești. Am primit 8 cor. ca abonament până la 1 Iunie a. c.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.

Editor-proprietar George Nichin.

Loc deschis.

Numai există ciorapi îngăuriți

dacă folosești mașina de țesut ciorapi așa numită

Magic-Weaver

cu care se pot repara ciorapi cu ușurință, chiar și un copil poate lucra cu aceasta mașină se poate căpăta la firma

Wieg Testvérek

BUDAPEST, V., Deák Ferencz-utca 16.

O mașină costa 3.50 cor. instrucțiunea 85 fileri.

Stofă de congrè pentru perdele

8 ctm. lată costă 90 fil.

110 » » » 116 »

25000 Mtr. in à 80 fileri în resturi de 8—15 mtr. Probe se trimit în bucată de cel puțin 25 mtr.

Antonie Karátsonyi

ARAD, Strada Hunyadi (colt).

La „Cănele negru”.

băcănia sa bine asortată
cu tot felul de mărfuri și anume:

● **droguerie, specerie și coloniale.**

Prețurile cele mai moderate.

Sprijiți pe comerciantul român!

Telefon 441.

Telefon 441.

Ministerul Financelor.
Direcțiunea Datoriei Publice și Pensunilor.
Datoria Publică.

Nr. 21080

25 Maiu 1907.

Publicațiune.

A 3-a tragere a titlurilor de rentă 4% amortizabilă din 1905 (rentă convertită) împrumutul de 424.613.000 lei se va efectua în ziua de 18 Iulie 1907 ora 10 a. m. în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în »Monitorul Oficial« Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri pentru o valoare nominală de lei 2.280.000 în proporția următoare:

4 titluri à 500 lei	. 825.000.—
275 » à 5.000 «	. 1.375.000.—
1650 » à 20.000 «	. 80.000.—

1929 titluri pentru o valoare nominală de lei 2.280.000.—

Publicul este rugat a asista la tragere.

Directorul Datoriei Publice și Pensunilor
I. Ionescu.

CEL MAI SIGUR MEDICAMENT CONTRA TUSEI, RĂCELEI ȘI RĂGUSELEI ESTE

ZĂHARUL LUI RETHY,

o o ce se capătă în ori-care farmacie. o o

Prețul unui borcan 60 fil. Să se ceară numai zahărul lui Réthy. Cinci flacoane trimite pentru 3 cor. cu portu cu tot.

Pregăritorul RÉTHY BÉLA farmacist, Békéscsaba.

Croitorie elegantă de haine bărbătești.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Palatul Neumann

Stofe de prima calitate englezești. În special

Croitorie pentru preoți.

Reverenzi, pardesiuri și alte haine la comandă ori gata.

Își recomandă bogatul magazin care este primul în Arad.

— — Prețuri solide. — —

Fabrica lui

Luca K. Alexievits,

pregătitor de haine preoțești

Recomandă atelierul său asortat cu tot felul de recvizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică.

Pregătește tot felul de icoane sfinte legate foarte frumos cu aur și mătasă. Pregătește steaguri, prapore, și altele. Icoana mormântului lui Christos îl face foarte frumos.

La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Ifj. Hodács János

Fondat la 1892 fabrică de trăsuri Telefon 439

Prima fabrică de prăsuri de câmpie

Mare magazin stabil!

Szeged Orașul de sus, Str. Kistisza nr. 4. (Urmarea str. Maros).

Atenție!

O nouă descoperire.

Deoarece din cauza căldurilor de vară, după care și noaptea, nu putem suporta acoperământul, foarte adeseori căpătăm dureri de foale din cauza răcelei, diaree și sgârciurile de stomac periculoase, încât viața și sănătatea ne e expusă. S'a descoperit însă că brăul de stomac »Takáts« patentat, nu numai împedecă astfel de îmbolnăviri, ci chiar vindecă imediat orice fel de dureri de stomac, sgârciuri, diaree, chiar dacă sunt învechite. Nu fiți dar ușuratici onorați cetitori, ci vi-l comandați imediat fiindcă sgârciurile și durerile vin așa de repede încât nu avem timp să ni-l comandăm. Cine suferă de stomac face păcat contra lui însuși dacă-l neglijează.

Căci nu e numai o seducere ci e constatat pe cale medicală și dovedită prin scrisori de mulțumită.

Pentru bărbați sau femei No. 1, care se potrivește la cei mai mulți costă 3 cor. 40 fil. Îl pentru staturi de tot mari 4 cor. 40 fil., după trimiterea acestei sume se va expedii porto franco (rambursa costă mai mult) din partea confecționatorului legal.

Imitația e interzisă:

Adresa: Takáts Dániel, Nagyvárad, Sorompótca nr. 2.

atelier de modă pentru pălării de dame!

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. că am deschis

atelier de modă pentru pălării de dame în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (de lângă casa lui Sebesy), care va corespunde timpului și gustului modern și tuturor pretenziunilor de actualitate.

În magazinul atelierului meu, se păstrează permanent cele mai frumoase modele eşite de firmele cele mai distinse. — Asortiment mare de pălării de doliu. — Străformări și alte lucruri aparținătoare acestei specialități, se execută personal și cu prețuri moderate.

Comandele din provincie le execut cu cea mai mare promptitudine.

Se roagă de partinire:

AMTMANN ANNA

ARAD, strada Deák Ferencz Nr. 2

Doamnelor!

CREMA LOTUS este cea mai bună și mai nestrăicătoasă alifie pentru înfrumusețare, în trebuițându-se atât ziua cât și sara. Delicioasă ră toffelul de pete, precum: pistru, pete de ficat, casuri și buburuze, beșicătură și praciugiuni.

Fața primește o colorare frumoasă și cu SAPUNUL LOTUS e sapun de toaletă, are miros plăcut și se poate întrebuița și față cremă.

PUDRA DE FLOARE LOTUS în color albă, roză și galbină. Pregătută după metoda americană, un mijloc de înfrumusețare înafectiv și admirabil. Se recomandă și doamnelor mai în etate, pentru că delătură încrețiturii și redă o față tină.

Prețuri: Crema Lotus Cor. 1.-
Sapunul „ „ „ „ „ Cor. 1.-
Pudra de floare Lotus, flacon mare „ 2.-
„ „ „ „ flacon mic „ 1.-

Magazinul principal: în grănăria de pâine pentru doamne:

A „Párisi nőhöz“,

S Z E G E D, Iskola-ut 13 sz.

Comandele din provincie pe lângă rambursa Vanzătorilor prețuri scăzute.

Rugăm a observa firma!

Cumpără

cu prețul cel mai ridicat și vând dela dealer haine bărbătești folosite, blani de călătorie, bile folosite, casse „Wertheim“, dulap de unelte de călărit, hamuri, puști și fiare precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi de la licitație luate bucăți de stofă fină penru haine cu 5 și 6 fil pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este st Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia mobile se află pe Arpád-tér nr. 5 în colțul casa bisericii izraelite)

După corință merg și acasă și în provincie chemat print'o carte poștala.

Cu toată stima **IULIU HERZFER**

Anunț.

Un absolvent al cursului de notariu momentan aplicare la subscrisul. Salar 90 Cor.

Kudzsir, (Cugier) în 8 Iunie 1907.

Cu toată stima:

Procopiu Herlean,
notar comunal.

Aviz!

Am onoare a aduce la cunoștința On. mini preoți și comuni bisericеși că în atelierul meu

de haine bisericеști

— haine pentru preoți, —

— cămăși, steaguri, prapori, haine pentru diaconi și îmbrăcăminte albe pentru băieți etc., cu prețurile cele mai ieftine și prompt.

Așteptând sprijinul D-V. sunt

cu stimă

Stefan Radonits

KIKINDA,

Strada Sârbească No. 2455, în apropierea poștei mare.

Ciorapi! Cămăși matroz! Sokne, mănuși

de mătăsă și ață, în calitate cea mai

bună, asortiment bogat.

Prețuri absolut ficse!

Bársony Andor

mare prăvălie de ciorapi

Arad, piața Libertății nr. 17.

SPECIALIST!

Cimbalmă

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloage mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta »SCOALA« de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-ă 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit

VARGA PÁL

fabricant de cimbaimă și de mnzice

MAKÓ (casa proprie).

Ioan Philipovits

fabricant

de ornamente, steaguri bisericеști

steaguri pentru reuniuni și baldahin

VERSECZ.

Am fost bețiv în totdeauna până ce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scărbă dela orice beatură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beatură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricacios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, ARAD

— Anul întemeierii 1887. —

Capital de fondare Cor. 1.200,000

Depuneri Cor. 5.000,000

Fond de rezervă Cor. 800,000

Primește **depuneri spre fructificare** și **dă** deponenților **4¹/₂%** interese netto după depuneri pe timp mai îndelungat, iar după depuneri de durată mai scurtă de **trei luni** **dă 4%**.

— Dare de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat. —

Depuneri până la 5000 Cor. se pot ridica și se plătesc fără abzicere.

Depuneri și ridicări se pot face pe calea postală și se expediază franco.

— **Escomtează cambii cu 6% — 8% interese.** —

Tot asemenea acordă și **credite hipotecari și de lombard** în modul cel mai culant

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI.

Exarendare de pământ.

Edict de licitațiune.

I.

Bunul diecezei gr.-or. române a Aradului din hotarul

Comunei Cermei

cumpărat dela erezii lui **Vásárhelyi Béla**, constător din un complex extravilan de 573^{502/1000} de jughere catastrale, respective 833^{1002/1100} jughere mici de câte 1100 □⁰ pământ arător, fânat, tîrsală și pășune, — se expune licitațiunii publice pentru esarendare pe termen de 6 ani cu începere dela 1 Octomvrie 1907.

II.

Exarendarea să face în întregul sau și în părțile mai mici de cel puțin 20—30 jughere mici de câte 1100 □⁰.

III.

Reflectanții au să-și însinue ofertele lor în scris direct la Consistorul diecezan gr.-or. român din Arad

până inclusive la 20 Iunie st. n. 1907,

în care oferte au se descrie și arate apriat și hotărât, la cât teritor reflectează și câtă sumă oferă ca arândă anuală după jugher sau în întregul și să declare, că cunoaște condițiunile de exarendare și că să supun acelora, având totodată a depune la cassa Consistorială din Arad în bani gata sau în hârtii de valoare ca vadiu 10% dela suma oferită.

IV.

Ofertele intrate se vor da publicității în 30 Iunie st. n. 1907, în școala gr.-or. română din Cermei, nainte de amezai la 9 oare, când totodată se va ținea și licitațiune deschisă și verbală asupra acestei esarendări, susținându-și Consistorul dreptul liber de acceptare a ofertelor. La licitațiunea verbală asemenea este a se depune vadiu 10% dela prețul de esclamare.

V.

Condițiunile speciale de licitațiune sunt expuse pentru privire și studiere la Consistorul nostru din Arad și la oficiul parohial din Cermei.

Arad, la 4 Iunie 1907.

Comisiunea consistorială:

Gerasim Serb,
Ioan Georgia, George Feier.

Catalog de prețuri se trimite la dorință.

Mașina de spălat cu
aburi („Teligöz“)
sistem **JOHN.**

Cea mai perfectă mașină de
spălat a actualității!

În raport cu spălatul
cu mâna, se economi-
sesc 75% din timp,
lucru, săpun, sodă apă
și combustibil.

**Rufele
se cruță.**

Aparat de spălat, fert,
aburit și desinfectant
totoată.

Ocupă loc mic.

**Garanție: se trans-
poartă pentru în-
cercare fără nici
un obligament.**

Deposit stabil:

Pöhm János

ferărie.

ARAD, Szabadság-tér.

Catalog de prețuri se trimite la dorință.

AMESTEC DE CAFEA PRĂGÎTĂ INDIANĂ

e cea mai bună, cea mai aromatică, cea mai cercată și totuși
mai ieftină cafea dintre toate cele cunoscute până acum.

Se capătă în ARAD numai a

Rothstein Mó

Telefon 350. pǎvălia de delicatose și speceie „La pisica neagră“ Telefon

Arad, piața Szabadság nr. 3.

Aduc la cunoștința onoratului public cumpărător, că amestecul
cafea făcut de mine, va fi compus numai din **cafea nobilă**
India sudică, de trei ori pe săptămână, cu mașini de prăgît
mele foarte comandate spre acest scop, chiar de aceia mă ad
sez cu aceia rugare către publicul din Arad și jur se binevoia
se facă la mine o încercare, să se convingă despre cele spuse.

Amestecul de cafea indiană pregătita, se poate cap
în următoarele pachete: $\frac{1}{8}$ klg. 50 fil., $\frac{1}{4}$ klg. 1 cor., $\frac{1}{2}$ 2 c

Magazin mare de:

Vinuri de șampanie franțuzesti și ungurești
liquor din țară și străinătate, precum tot fel
de articoli de specerie.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă de Norvegia

fară culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice este escelentă

Spirtul Reuma

incercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás
Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

Iscătuș de edificii, canale și apaducte

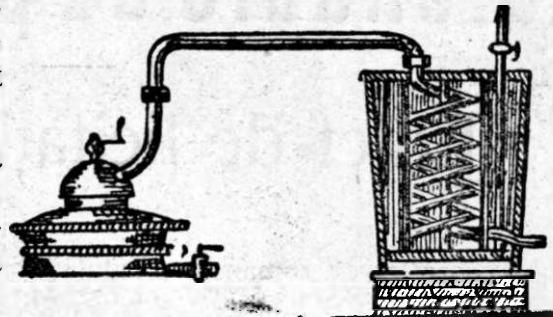
Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii, trepte, balcoane, și pentru bănci.

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scâlzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de tuburi de piatră smălțuită.

TELEFON Nr. 87.

Recomand tuturor fierbătorilor de rachiu și de spirt **căldările** mele cele mai nouă și de construcția cea mai nouă, brevetate, făcute după sistem propriu. Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachiu pregătesc în atelierul meu injectoare practice, de sistem propriu, contra peronosperii. Țin totdeauna în magazinul meu cantitate mai mare de injectoare, ca să pot satisface momentan comande mai mari. Afară de aceea am în magazin tot felul de vase de casă de aramă, pregătite de mine, cu prețul cel mai culant. Trimet franco prețuri curente ilustritate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar
UJVIDEK, strada Lázár nr. 14.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare precum și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Au sosit becurile sistemul cel mai nou!

Cea mai nouă iluminare!

Becuri sistem „Auer“ putere raselor de 100 lumini pe oră 3 fileri.

ARGINTURI DE ALPACCA.

Obiecte de ornare

din metal, porțelan și sticlă.

Modele de rame pentru icoane.

Telefon pentru oraș și comitat 451.

GEBHART TESTVÉREK, ARAD, Piața Andrassy 4

prăvălie de porțelan, sticlă, oglinzi, rame și candelabre, îndeprindere de sticlărie (Hotelul „Pannonia“).

Oficina de dregere și magazinul cel mai vechiu de bicicletă și mașini de cusut.

Hammer Vilmos mechanist

ARAD, Piața Szabadság nr. 7.

Asortiment bogat de mașini de cusut **SINGER și MINERVA.**

Unicul magazin de renumitele mașini de cusut

PFAFF.

Cel mai ieftin mijloc de cumpărare de articoli pentru bicicletă și mașini de cusut.

In magazin se află **mare asortiment de gramophone și plăci.**

Condiții de solvire foarte avantajoase.

MARE OFICINĂ DE DREGERE.

Exarendare de pământ.

Edict de licitațiune.

Bunul diecezei gr.-or. române a Aradului din hotarul comunelor

Sân-Petrul-Sârbesc și Igrîș

în comitatul Torontal, constătător din:

I. Intravilane:

1. Un castel cu etagiu, împrejurit cu un parc de 11 jug. 659 st. □.
2. Casă pentru locuința directorului dominal și alte supraedificate cu intravilanul de 1 jug. 244 st. □.
3. Grajd pentru cai și șopru, cu intravilan de 1081 st. □.
4. Alt intravilan pentru locuința rotarului domenal în extensiune de 883 st. □.
5. Un intravilan de 1246 st. □ cu edificiul bisericii vechi.
6. Un grâнар cu trei ridicături podrumuri.
7. O grădină de pomi și legumi, îngrădită cu zid în extensiune de 2 jug. 971 st. □.
8. La marginea comunei o vie productivă de 19 jug. 1000 st. □.

II. Pământ extravilan:

9. Pusta mare, pământ arător, fânaș și pășune de 714 jug. 660 st. □, cu edificiile economice, constătătoare din locuințele administratorului, servitorilor, grajduri pentru cai, boi, oi, cocini și altele.
10. Pusta mică de 496 jug. 697 st. □ cu edificiile economice, constătătoare din locuințe pentru servitori, grajduri pentru boi, vaci, cai, oi, și cocini; șuri pentru cultivarea tutunului.
11. **In hotarul Igrîșului:** 5 jug. 723 st. □ pământ arător și 22 jug. 1008 st. □ fânaș, de tot 28 jug. 131 st. □.

Toate acestea averi intravilane și extravilane să expun **licitațiunei publice pentru exarendare** pe termen de **6 ani** cu începere dela **1 Octomvrie 1907.**

Exarendarea se face în întregul sau și în singuratică părți de averi și eventual și în părțile mai mici de cel puțin 50 jughere catastrale.

III. Reflectanții au să-și însinue ofertele lor în scris direct la Consistorul diecezan gr.-or. român din Arad

până incluzive la 20 Iunie st. n. 1907,

în care ofert au se descrie și arate apriat și hotărât, că, la care parte de avere și la cât teritor reflectează, câtă sumă oferă ca arândă anuală după jughere sau în întrngul, să declare, că cunoaște condițiunile de exarendare și că se supun aceloră, având totodată a depune la Cassa Consistorială din Arad în bani gata sau în hârtii de valoare ca vadiu 10% dela suma oferită.

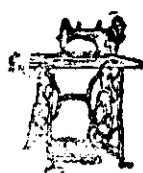
IV. Ofertele intrate se vor da publicității în **27 Iunie st. n. 1907, în castelul bunului din S.-Petru-Sârbesc înainte de ameazi la 9 ore, când totodată se va ținea și licitațiune deschisă și verbală** asupra acestei exarendări, susținându-și Consistorul dreptul liber de acceptare a ofertelor. La licitațiunea verbală asemenea este a se depune ca vadiu 10% dela prețul de exclamare.

V. Condițiunile speciale de licitațiune sunt expuse pentru privire și studiere la Consistorul nostru din Arad și la avocatul Dr. Nestor Oprean din Sân-Miclăușul-mare.

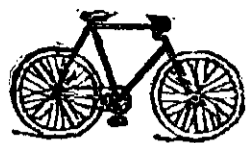
Arad, la 4 Iunie 1907.

Comisiunea consistorială:

Roman R. Ciorogariu, Dr. Nestor Oprean,
Gerasim Serb, Petru Truția.

Fempel E.
Pancsova.

Espediază tot felul de mașini originale de prima calitate, d. e.: garnituri de îmblătit, ciure, grape, tăietori de tului, mașini de sfărămat, teasc de struguri, ș. a., ș. a.

Mai departe își recomandă magazinul cu **biciclete** cea mai bună fabricație, și **mașini de cusut**, precum și tot felul de părți alcătuitoare de biciclete și mașini de cusut.

Singurul reprezentant al mașinei de spălat **JOHNS.**

((In atelierul meu aranjat cu putere motorică primesc pentru reparațiuni tot felul de mașini originale, precum și mașini de cusut cu prețurile cele mai moderate.))

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4^{1/4}, 4^{1/2}, 4^{3/4} și 5^{0/0}, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese ocrăspunzătoare până la valosrea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spesele de intabulare, convertez datorii de interese mari.

== Rezolvare grabnică, serviciu prompt. ==

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritorul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar scuisitorii de afaceri abili și demni de încredere.

Avis!

„VATRA“ noul institut de credit din Cluj, și-a început activitatea. Acoardă credite de cont curent, cambiale și hipotecari, pe lângă condiții favorabile. Primește depuneri cu 5% plătind și darea erarială.

DIRECȚIUNEA.